

ABSTRAKT

Bakalářská práce *Umění a skutečnost* se zaměřuje na analýzu vybraných filosofických pramenů k problému umělecké reflexe skutečnosti a jejich následné konfrontování na poli otázek po zaměření uměleckého díla na ideu, kterou vytyčuje autor. Dále se ptá po vzniku uměleckého jako smyslového objektu a po dialogu díla s jeho recipientem. Jako výchozí prameny k této analýze byly vybrány Platónova *Ústava*, Aristotelova *Poetika*, Kantova *Kritika soudnosti* a Hegelova *Estetika*. Ačkoli vybrané prameny pochází ze starší filosofie, jsou dávány do kontextu s díly napříč dějinami umění a to i s ohledem na moderní vývoj fenoménu umění. V otázkách zacílení uměleckého díla bylo jako nejvyšší cíl umění nalezeno dobro a zamítnuta nápodoba smyslového světa. Jako pouhý nástroj tvorby se ve světle pramenů jeví technická stránka díla, kterou rovněž již zpochybnilo jako nejvyšší metu moderní umění a to zejména svými konceptuálními tendencemi. Z hlediska poznávání skrze umělecké dílo se ukazuje možným poznání jako anamnesis, tedy spíše nalézání již existujících obsahů duše, které bychom ale bez uměleckého díla ze sebe nezrodili. Rozhovor s dílem totiž vytvoří zvláštní podmínky pro péči o duši. Je pro rozhovor spíše odrazovou plochou či podnětem, ale zároveň má schopnost klást nám otázky, které bychom si sami od sebe bez něj nepoložili.

KLÍČOVÁ SLOVA

Umělecká reflexe světa, poznání skrze umělecké dílo, dobro v umění, techné v uměleckém díle, umělec, Múzy, umělecká tvorba, Platón, Aristoteles, Kant, Hegel